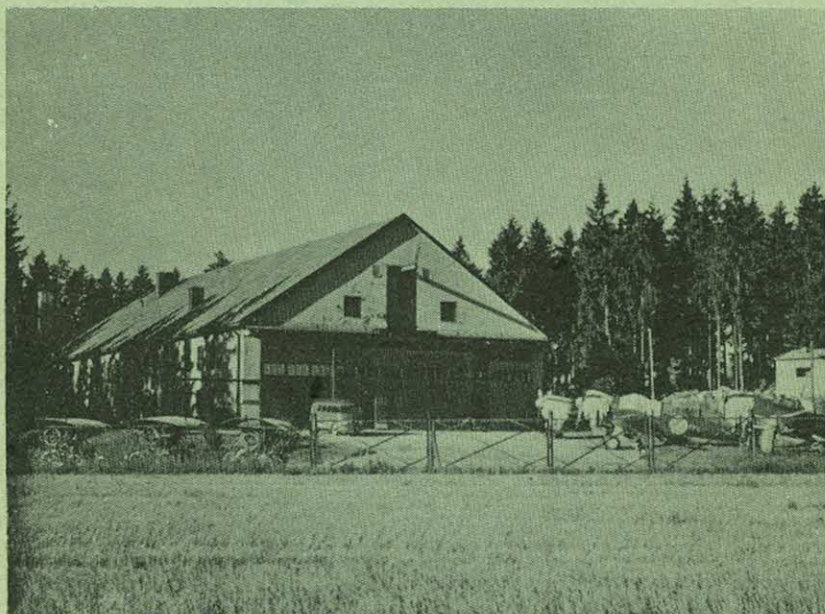

PROPELLER- BLADET

FFV fyller 25 år

Nr 32. Årg 21. December 1966.

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare:

Roland Rehnback

I redaktionen ingår

Lennart Andersson

Arne Yngvesson

Föreningens styrelse

Ordf. : Roland Rehnback, Pettersbergsgatan 24, VÄSTERÅS

Sekr. : Bengt Norbäck, FFV, Johannisberg, VÄSTERÅS

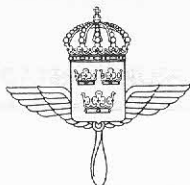
Kassör: Jan-Ove Jönsson, Sigfrid Edströms Gata 7A, VÄSTERÅS

KFUM:s repr.: Erik Tunås, KFUM, VÄSTERÅS

Ett par rader från styrelsen

Så har nu den mörka årstiden med besked infunnit sig. När Du läser det här numret av Propellerbladet, sjunger det gamla året på sista versen, och ett nytt - 1967 - närmar sig snabbt. Det nya året har en alldeles speciell betydelse för dem som 1942 började på FFV (som då hette FFL!) eftersom de tillsammans med skolan då kan fira 25-årsjubileum. Man har därför lovat att verkligen sluta upp kring årets kamratträff, som vi kommer att satsa lite mer än vanligt på. Vi hoppas självfallet på ett minst sagt livligt deltagande från alla årgångar, eftersom kamratträffen först då blir en värdig inramning till det stora jubiléet. Reservera därför redan nu sommarsöndagen den 21 maj för träffen på Lövudden. Vi kommer senare (i slutet på april) att skicka ut kallelse och anmälningskupong.

Så hoppas vi att Du fyller i ett postgirokort och fullgör Din plikt mot föreningen. Vi behöver pengarna, bl a för att kunna arrangera kamratträffarna och lämna resebidrag, för att kunna ge ut Propellerbladet och mycket annat.

Kungl Flygförvaltningen

GRATULERAR

Flygförvaltningens Verkstadsskola kan se tillbaka på en 25-årig verksamhet med utbildning av yrkesarbetare för flygvapnets olika verkstadsenheter. Tjugofem år är väl i och för sig ingen aktningsvärd ålder, men den insats skolan gjort under denna tid är desto mer betydelsefull.

En återblick på verksamheten visar, att kraven på de anställda inom flygvapnet alltid varit stora och den brist på yrkesskicklig arbetskraft som uppstod under krigsåren och allttjämt i viss omfattning, är rådande, avgjorde flygvapnets ställningstagande till en utökad, effektiviserad yrkesutbildning med speciell inriktning på flygvapnets materiel.

För flygvapnets del är en högt driven yrkesskicklighet hos de anställda av största betydelse. Om flygoperationerna skall kunna fullföljas utan friktioner måste det, förutom bl a erfarna flygare, finnas en fullgod stab av tekniker och yrkesmän, som kan utföra reparations-, tillsyns- och översynsarbeten på flygmaterielen.

Utbildningen vid FFV har varit en god grund för vidareutbildning. Ett bevis härpå är, att inom de flesta av flygvapnets aktiviteter påträffas FFV-are såsom tekniker, arbetsledare, ingenjörer och chefer i olika befattningsgrader.

Man kan väl utan överdrift säga, att FFV varit en mycket värdefull rekryteringsbas för flygvapnet. Samspelet mellan yrkesutbildningen och den personliga daningen har givit eleverna gott teoretiskt och praktiskt kunnande, utpräglad personlighet, ansvarskänsla och framåtanda.

Jag vill vid detta tillfälle framhålla, att cheferna vid flygvapnets olika förband och verkstadsenheter alltid uttalat sig mycket positivt om dem som erhållit sin utbildning vid FFV.

Vad framtiden för skolans del bär i sitt sköte är svårt att sia om. Ett är emellertid säkert. Flygvapnet kommer inte att kunna pruta av på de krav, som i dag ställs på en yrkesarbetare. Den tekniska utvecklingen av flygmaterielen kräver snarare bättre yrkesutbildning än hittills och därför vill jag framhålla, att så länge inte flygvapnet från det allmänna skolväsendet kan rekrytera yrkesarbetare med speciell inriktning på flygmaterielen är försvaret ansvarigt driva utbildning i egen regi.

Det är med glädje jag vid detta jubileum konstaterar, att den målsättning flygförvaltningen hade vid skolans start helt har kunnat förverkligas, och jag vill tillsammans med mina närmaste medarbetare, hjärtligt gratulera skolans ledning och personal samt KFUM och elevhemspersonalen för ett under de gångna åren gagnarikt arbete som varit till fromma för eleverna och vårt lands försvarsberedskap.

Per Jurander

chef för underhållsavdelningen

KFUM:s julhälsning

Snart har tjugofem år flytt sedan samarbetet FFV-KFUM begynte i februari 1942. Vi minns "det gamla slottet vid mäljarstranden", som under många år varit ett hem för FFV-ares glada samvaro och äventyr. Många tänker på den ödesdigra kvällen då skolan vid CVV jämnades med marken. Vi kommer också ihåg det första elevhemmets tillblivelse 1949, trångboddheten i matsalen, den stora expansionen 1956. Ja, vi minns så mycket annat, den festliga raden av årsavslutningar, julmiddagarna med dess mer eller mindre "snälla" sketcher och vi tänker på föräldrarnas förväntansfulla "intåg" vid traditionella träffar, på kamratskap, samkväm, glädje, allvar och så vidare.

Kavalkaden kan bli hur lång som helst.

För all den glädje som åren givit, för förtroende, vänskap och uppehållande kontakt, för elevers goda ambitioner, för förtroendefullt samarbete med Kungl Flygförvaltningen och FFV, för elevhemspersonalens betydelsefulla, mycket ofta uppoffrande insatser, - för allt detta och mera därtill tackar KFUM i Västerås varmt och hjärtligt.

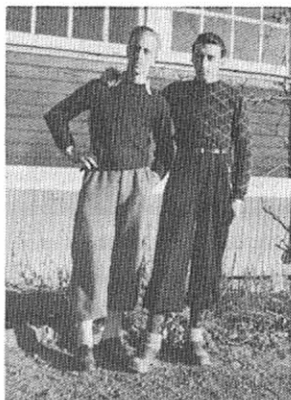
Så önskar vi Er alla, goda vänner i Kamratföreningen, en god, välsignelserik jul och ett gott nytt år.

Till sist: väl mött på kamratträff, högtidsträff, söndagen den 21 maj 1967.

Erik Tunås

ÅTERBLICK

Artikelförfattaren (t.v.)
tillsammans med 4239 Gunnar
Wikström en vårdag 1944

När man sätter sig ner för att försöka teckna ihop några rader som kan tänkas intressera läsare av olika årgångar och samtidigt uppfylla rubrikens krav, tror jag att jag väljer att så gott som minnet står mig bi, något redogöra för hur livet tedde sig för en FFV-elev av årgång 1942.

Allra först vill jag nämna den lyckliga stund som för mig uppstod, då från flygvapnet anlände ett brev som förtäljde att jag antagits som lärling vid "Lärlingsskolan för yrkesarbetare till flygvapnets flygverkstäder" som skolan då officiellt hette. Allt som rörde sig om flyg var och är väl fortfarande för en femtonåring något riktigt spännande, och kanske det då pågående kriget ute i Europa, som mer och mer kom att föras i luften, gjorde sitt till.

Jag har fortfarande detta högtidliga brev kvar, och att orostider rädde, framgår av en passus som låter sålunda: -"Personkort och samtliga ransoneringskort skola medtagas. Såväl gällande ransoneringskuponger, vilkas giltighetstid utgår efter den 1 augusti 1942, som de kuponger vilka berättiga till extra tilldelning av socker, sk syltsocker, får icke under några omständigheter avskiljas från ransoneringskortet före Eder ankomst till skolan".

Ja så fick man då nödortfigt med sig vad som föreskrevs i utrustningslistan, besteg tåget och med spänning ställdes färden till den avlägset liggande okända staden Västerås. Stora Gatan nr 13 var adressen där första kontakten med det nya livet togs, en kontakt som jag tycker är signifikativ för FFV-verksamheten, ty här hade KFUM sina lokaler. Färden till Johannisberg skedde med gengasdri-ven taxi, och den som först tog emot var framlidne sekreterare Aron Hallman,

som jämte sin hustru Siri, för oss 16-åringar som denna dag anlände till Johannisberg, kom att bli våra "nya" föräldrar. Det mindre antalet elever, samt tidsandan gjorde säkert sitt till att skapa den fina familjeanda som jag tror att alla vi elever kände.

Detta hände i augusti 1942, men redan i februari samma år hade de första tjugo eleverna invaderat Johannisberg. Dessa betraktades självfallet som riktiga "salties" och kunde naturligtvis allt om flygmaskiner och andra ting. Skolan hade då sina lokaler inredda i en sjöhangar på CVV, och chef var framlidne civilingenjören Sven Nylinder, en herre som ur originalitetssynpunkt säkert är den mest namnkunnige bland FFV-folk. Flera sidor kunde ägnas enbart åt honom, men som ett prov på hans originalitet får räcka att nämna hans framförda, men dock ej genomförda förslag, att elevhemmen skulle vara självförsörjande betr en hel del lantbruksprodukter och eleverna skulle även sysselsättas med ko- och svinskötsel och allehanda jordbruksarbete. Med tanke på den livsmedelsbrist som var rådande, kanske förslaget inte var så dumt.

Ingenjör Nylinder inspekterar en fysisk träning.
I bakgrunden skymtar 4225 Folke Hellstrand från Väster Färnebo.

Transporten mellan Johannisberg och CVV fick företas med "egen maskin". Under de kallaste vintermånaderna hade vi dock buss. Cykelslangar och däck var ransonerade även de, och det man fick köpa var av mycket dålig kvalitet.

Detta var ett stort problem och allehanda lösningar fick praktiseras. Det var trasor, isoleringsband och annat som fick tillgripas, och gick inte detta fick man åka två på en cykel eller gå. På ett tidigt stadium byggdes två båtar, en för rodd och en för segling, ett initiativ som medförde att även sjövekt skulle läras. Båtarna användes mycket flitigt för transporter över Västeråsfjärden, och det var en kämpakamp mellan de olika roddlagen för att erövra Västeråsfjärdens blå band.

Dagen på skolan färgades praktiskt taget helt av ing Nylinder och på det humör han befann sig. Som lärare fungerade första året, utom Nylinder själv, verkmästare Nils Lindström. Efter något år utökades styrkan med ing Erik von Köhler, som alla känner efter sina många trogna år på skolan. En måltid mitt på dagen intog vi på CVV-mässen. På förmiddagen hade vi en kort rast då vi på samma mäss serverades ett glas mjölk och några hårda smörgåsar. Det som önskades utöver detta fick man stå för själv. Populärt var något som vi kallade för "bruna", en ransoneringsfri bit, antagligen hopblandning av brödrester och lite socker, och jag tror dom kostade tio öre. Dessa godbitar användes också flitigt som vadslagningsvaluta.

Och under våra år på Johannisberg grundlades den mycket fina sammanhållning och kamratanda som alltid varit kännetecknande för elevhemmen och som är så värdefull just i detta utvecklingsskede. Många är de minnen som är förknippade med dessa år, och detta självfallet oavsett vilken årgång man tillhör. Det som mest skiljer dåtid och nutid åt, är väl främst de ändrade förhållanden betr antal elever i varje årskull samt de, om jag får säga, mer primitiva förhållanden som då rådde beträffande elevhem. Med detta inte sagt att elevhemmets standard på något sätt hade menlig inverkan på trivseln. Att bo åtta på samma rum, att dela tvättrum med tjugo och att bo i omedelbar anslutning till matsal, i allt detta låg en mängd positiva faktorer. Allt vad som hände med "gubbäddning" och andra tricks, är väl fenomen som alla känner till och ler lite gott åt så här i efterhand. Trots att disciplinen var god, så inträffade det då och då att någon blev försevad av en eller annan anledning och ej kunde infinna sig innan porten stängdes. För att få denna förseelse förlåten, fick ett visst straffarbete utföras, vilket varierades ef-

ter förseelsens svårighetsgrad. En hel del löv i Johannisbergsparken har blivit ihopräfsade, och många kilo potatis har i den mörka källaren blivit sorterade, som en följd av "att cykeln gick sönder", "klockan stannade" eller andra dylika legitima ursäakter för en sen hemkomst.

En stor del av fritidssysselsättningen var reglerad genom att alla skulle ha medlemsskap i Västerås flygklubb, med vad det medförde i mest arbete och minst flygning. Bl a ställde vi i ordning det sk hönshuset som bygglokal, och åtskilliga fritidstimmar lades här ner. Värmeledning drogs in och väggar byggdes och den fallfärdiga kåken blev en riktig trivsamt bygglokal.

Högtidliga tillfällen var årsavslutningarna vilka hade en mot nu annorlunda utformning. De grabbar som gjorde sin praktik i Linköping kom på fredagskvällen och stor mottagningsceremoni ägde rum på stationen, man kom nämligen per järnväg då. Sedan pågick avslutningen under lördagen och söndagen med en mängd arrangemang, bl a var alltid idrottstävlingar ordnade på Arosvallen och bland åskådarna syntes alltid en samling galonförsedda herrar från Stockholm.

Ja en mängd minnen och episoder kunde ur minnet framvaskas, men för att ej riskera att bli för långrandig, föredrar jag att detta får räcka för denna gång, och ber att få sända hälsningar till alla gamla och nya FFV-are och FFV-vänner.

4240. Arne Yngveson

För första gången skulle ett svenskt raketplan provflygas. Eftersom man inte visste hur fort det gick fick kaptenen order om att ta det lugnt.

- Hur fort går det? frågade han efter en stund.
 - 20 000 km i timmen, svarade en röst på franska.
 - Är det möjligt? flämtade han.
 - Javisst är det möjligt, svarade en röst på grekiska.
- Kaptenen bleknade och pressade fram ett "gode gud".
- Ja, vad vill du? frågade en röst i närheten.

STOPP!

GLÖM INTE ÅRSAVGIFTEN!

Alla prisstegringar till trots utgör den ännu bara fem kronor - såvida Du inte vill bli ständig medlem, då Du i så fall får punga ut med 75 klingande enkronor.

Adressen är

FFV:s Kamratförening
KFUM
Västerås

och vårt postgirokonto är 34 02 04

Glöm ej att sätta ut elevnummer, namn och adress.

Den "gamle" kämpan Gunnar Wikström har bläddrat i gamla protokoll.
Resultatet av detta syns nedan.

För mer än två decennier sedan startade kloka och framsynta män
FLYGFÖRVALTNINGENS VERKSTADSSKOLAS KAMRATFÖRENING (FFVK).

Här följer utdrag ur några protokoll, som minner oss om pionjär- och
oppbyggnadstiden. Förvisso är dessa minnesbilder glada och minner om en
ungdomstid som sporrar oss att bygga vidare på vår kära kamratförening.

Utdrag ur protokoll fört vid
sammanträde för bildande av
en kamratförening vid Flyg-
förvaltningens Lärlingskola
den 26/11 1944.

§ 1

Herr Hallman upptog förslaget om bildande av en kamratförening vid FFL,
vilket beslutades.

-0-0-0-0-0-

Vid protokollet satt Arne Yngveson.

En interimsstyrelse utsågs med Arne Yngveson som ordförande.
Interimsstyrelsen verkade fram till den 16/6 1945 då kamratföreningen sam-
manträdde och ur protokollet som då fördes läser vi följande i paragraf nr 3:
"Till styrelse i Kamratföreningen för ett år valdes följande: Herr Yngveson
till ordförande, herr Färnlöf till sekreterare, herr Sandberg till kassör.
Herrar Stridsberg och Hagman till supplemanger . Herr Dahlin represen-
terar KFUM i styrelsen".

Ur protokoll fört vid FFL:s Kamratförenings höstsammanträde på Johannis-
berg den 4/11 1945 kan vi ur paragraf 2 citera följande: "Kassaredegörelsen
visade att det endast återstod 2 kr och 50 öre i kassan".

Ett protokoll i sin helhet:

Protokoll fört vid den nya styrelsens sammanträde den 15/7 1946 för val av ordförande, sekr och kassör samt representant från KFUM.

§ 1

Som ordförande valdes Herr Lennart Andersson, Sekr. Herr Hans Grönlund, Kassör Sven Pettersson och från KFUM valdes Herr V Hofstedt.

§ 2

Den nye ordföranden tackade för förtroendet som blev honom till del samt uttalade den förhoppningen att styrelsen skall kunna utföra gagnarika arbeten för kamratföreningens fromma.

Västerås dag som ovan:
Hans Grönlund
sekr.

Justeras:
Lennart Andersson
ordf.

Vi läser vidare i protokollsboken och hittar följande i paragraf fyra i ett protokoll som fördes vid sammanträde den 20/10 1946. Kippen var ordförande och Ankan sekreterare: "Sokr. Hofstedt efterlyste ett par bandyrör som försvunnit för en av grabbarna på Johannesberg och det kunde tänkas, sade han, att någon av de grabbar som flyttat därifrån fått med sig dessa utav misstag. Men ingen upphittare anmälde sig".

Utdrag ur protokoll fört vid FFV:s kamratförenings sammankomst på Lövudden den 2/11 1947.

§ 1

Ordf. Herr Lennart Andersson öppnade mötet med ett kort hälsningsanförande i vilket han främst vände sig till skolans ledning och skolans utgångna elever, särskilt då "Pajala".

I §§ 2 och 3 avklarades en del formaliteter, men här kommer

§ 4

Mötet omvalde ordf. Herr Lennart Andersson, sekr. Herr Lennart Pettersson samt kassör Herr Sven Pettersson. Dessa få således kvarstå på sina poster till nästkommande kamratträff.

och delar ur

§ 5

"På Herr Yngvesons fråga angående den omtalade nyhetstidningen, upplyste sekr. Hofstedt att Propellerbladet skall utkomma i mindre format än tidigare. Meningen är att få ut tidningen oftare och mer som en nyhetstidning. Sekr. Hofstedt uppmanade i samband härmed skolans förmågor att inkomma med förslag till tidningens vinjett, som skall återkomma på varje nummer av tidningen i framtiden".

Mycket mer än detta står uti denna femte paragraf men vi fortsätter med

§ 6

Herr Grönlund framförde en hälsning från grabbarna, som inte hade rest upp från Linköping. Dessutom hade han hälsningar från Mannerfeldt och Sandberg. Han framhöll att allt gick sin gilla gång där nere och att de emellanåt samlades till små pratstunder på kvällarna. Herr Johnsson hade hälsning att framföra från "Nalen" samt Thure Sandberg med familj i Arboga.

-0-0-0-0-0-

Ur protokollet vid höstsammankomsten 1948 läser vi följande:

§ 4

Hälsningar framfördes från "Kuli"-Gunnar Andersson, "Stor-Johan" Hellstrand samt Åkesson, Nalen och Hagman. Ordföranden Yngveson avlade rapport från sammanträdet med byråing. Dahl från flygförvaltningen.

Och ur § 5 som upptar en hel sida i protokollsboken citerar vi följande: "På Sundströms förslag beslöts att alla melodier och låtar som under årens lopp blivit uppdiktade eller komponerade om skolan och dess elever skulle sammanföras i ett häfte. Och uppmanades alla de som eventuellt har eller kan någonsomdana bit att skicka in denna till sekr. Hofstedt, Johannisberg".

I Linköping hade kamratföreningen möte den 30/10 1949 under ordförandeskap av Arne Yngveson. Sekreterare var Lennart Andersson.

Där framfördes hälsningar, vilket framgår ur § 4, från följande personer:

Svarten Karlsson, Örnhem, Hallgren, Norbäck, Sjögren samt Roos. I paragraf 3 läser vi att ett postgirokonto har öppnats och alla som inte hade betalat in årsavgiften uppmanades att snarast använda sig av nämnda postgiro.

-0-0-0-0-0-0-

Utdrag ur protokoll fört vid kamratföreningens möte på Johannisberg den 3/7 1950

§ 5

Till styrelse för FFV:s kamratförening valdes: Arne Yngveson, Bertil Morén, Bengt Björk och Karl-Otto Granath. Till revisorer valdes: Inge Görjevik och Billy Keijser.

§ 7

På förslag av Herr Wikström beslöts att kamratföreningen skulle sända ett telegram till gamle FFV-eleven Erik Färnlöf.

-0-0-0-0-0-0-

Paragrafen 3 i protokoll fört vid styrelsesammanträde den 9/5 1951 har följande lydelse:

"Beslöts att en aftonunderhållning skall äga rum den 1/7, denna i samband med kamratträffen. En hemställan till Verner Larsson skall göras för att han må bliva kvällens regissör".

-0-0-0-0-0-0-

Vid årsmötet den 9 maj 1954 svängdes klubban av Erik Rönnbäck från Luleå och pennan av Erik Augustsson från Stockholm. Protokollet upptar tre sidor i protokollsboken och minner, tillsammans med alla övriga protokoll, om FFV:ares trevliga och minnesrika möten.

-0-0-0-0-0-0-

FFVK:s styrelse och Propellerbladets redaktion hoppas att dessa sporadiska "klipp" ur protokollsboken skall föda ett igenkännande leende på många FFV:ares läppar.

Till jubileumsträffen skall vi samla och utställa så mycket material vi kan från de år som gått. Vi har protokoll, en del tidningsurklipp och fotografier som skall finnas tillgängliga under kamratträffen och vi hoppas att alla FFV:are som har gamla fotografier och annat intressant material från skoltiden lånar ut detta till styrelsen så att det kan visas under kamratträffen den 21 maj 1967.

Red.

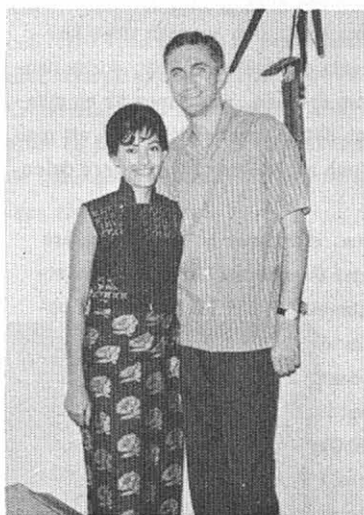

Du har alltid varit
mera svårtillgäng-
lig än andra flickor
på något sätt.

Det råde strängt förbud att ha med sig sprit in på kasernområdet. Vaktbefälhavaren hejdade en värnpliktig som bar på en påse från systemet.

- Vad har ni där?
 - Sprit.
 - Vet ni inte att det är förbjudet att ha med sig sprit på kasernområdet. Släng påsen i gatan genast!
- Den värnpliktige lydde order, såg med något vemod i blicken de dyrbara dropparna rinna ur påsen, såg upp på furiren och sade:
- Nu blir allt majoren förbannad!

Filippinerna — de sjutusen öarnas land

Att arbeta för Förenta Nationernas tekniska biståndsverksamhet är i regel mycket intressant, inte minst på grund av att arbetsplatserna i de flesta fall är belägna i avlägsna och exotiska länder dit större delen av oss nordbor har små möjligheter att komma under våra få semesterveckor.

Under mina år med UNESCO, F. N:s organ för utbildning, vetenskap och kultur, med sitt huvudkontor i Paris, har jag varit stationerad i två Syd-Öst-asiatiska länder, nämligen Burma samt Filippinerna där jag fortfarande arbetar.

Från ett tidigare nummer av Propellerbladet är det kanske bekant att mitt arbete består i utbildning av instrumentmakare och finmekaniker för reparation, kalibrering och tillverkning av instrument för landets vetenskapliga institutioner, universitet och sjukhus.

Jag har tillbringat något mer än tre år på öriket Filippinerna. Enligt uppgifter så består landet av cirka 7000 öar, att det är "cirka" beror på vulkaniska omständigheter och inte på bristfälliga uppgifter. Ett mycket omtyckt utflyktsmål är de Hundra Öarna, på nordvästkusten av huvudön Luzon. Några av dessa öar är små atoller som skjuter upp ur havet, men som också kan försvinna lika snabbt som de uppenbarade sig.

Om vi går lite tillbaka i tiden och tittar på landets historia, finner vi att den spanska sjöfararen Magellan strandade med sina skepp på ön Cebu i södra Filippinerna år 1521, vilket blev slutet för Magellan men början av den Spanska Eran i landet. Med spanjorerna kom även den katolska läran, vilken så småningom gjorde Filippinerna till första och nära helt kristna landet i Asien. Idag är 83 % av landets 32 miljoner stora befolkning Katoliker och en minoritet Protestanter, Muhammedaner och andra religioner.

Filippinerna har fått sitt namn efter den Spanska kungen Filip II, som under den spanska erans början satt på moderlandets tron. Den spanska tiden har satt djupa och outplånliga spår i landets historia och kulturella liv, deras danser, folkdräkter och musik erinrar mycket om Spanien. Filippinen är en mästare på gitarr och andra stränginstrument och det är ingen tillfällighet att man hittar filippinska orkestrar på restauranger och nattklubbar över större delen av Syd-Östasien.

Vid förra sekelskiftet tvingades spanjorerna, efter mer än tre hundra års härskande, att efter hårda land- och sjöstrider överlämna landet till amerikanerna efter en avgörande drabbning i Manila-bukten där amiral Dewey besegrade den spanska flottan. Filippinerna blev då en av de tre besittningarna som amerikanerna tog från spanjorerna vid denna tidpunkt. Flera årtionden senare blev dock Filippinerna ett självständigt land. Detta skedde 1946, när japanerna hade blivit besegrade och läget stabiliserat sig efter kriget. Den amerikanska tiden blev början till det moderna Filippinerna av idag. Då fick det sina riktlinjer till sitt nuvarande politiska system, tidningar och handel. Nu är Filippinerna utan tvivel ett av de mest framåtskridande länderna i Syd-Östasien. Sedan sin självständighet har dess jordbruksproduktion fördubblats och gruvdriften tredubblats. Med en läs- och skrivkunnighet av mer än 75 % så har det en mycket framstående plats i Asien även på detta område.

Manila, landets största och ledande stad, med nära 1.3 miljoner invånare är belägen på huvudön Luzon. Sammanbyggd med Manila är huvudstaden Quezon City och Pasay City och stor-Manilas invånareantal sträcker sig då en bra bit över två miljoner människor.

Det en nyanländ kanske först lägger märke till är Manila's fruktansvärda trafik, med de tusentals så kallade "Jeepnys" som svärmar som myggor över alla delar av storstaden. Dessa Jeepnys är en kvarleva från sista världskriget. Efter kriget och den japanska ockupationen, var de jeepar som följde amerikanarna under deras återerövring av landet från japanerna de enda fordon som fanns. När bilarna hade tjänat ut för militärt bruk dröjde det inte länge innan de gick som bussar och taxi i Manila och andra städer. Jag tror säkert att många av de Jeepnys som fortfarande rullar här, har minst tjugo år av hård tjänst bakom sig. De flesta jeeparna är dock nu betydligt festligare utsmyckade än under krigets dagar. Det är inte ovanligt att se en jeep med motorhuv och fenor från Cadillac, navkapslar från Mercedes Benz och bakre stänkskärmar från ett tredje märke, plus en oändlig mängd strålkastare, signalhorn och kromlister. Det kanske skall tilläggas att även Sverige någon gång då och då efter en höstmanöver exporterar några hundra jeepar till Filippinerna där de tjänstgör ytterligare många år som landets billigaste och därför mest populära transportmedel.

Manila har ett underbart vackert läge vid Manila-bukten, en vik av Kinesiska Havet. Om kvällarna samlas människorna längs Roxas Bulevad, som följer stranden, för att se den vackra solnedgången över Corregidor. De som minns andra världskriget kanske också erinrar sig namnet Corregidor vilket är en liten ö, som bevakar inloppet till Manila bukten. På denna ö utkämpades häftiga strider mot japanerna och det var amerikanarnas sista "stronghold" innan de fick ge vika för den japanska övermakten. Det beräknas att cirka 40.000 soldater stupade under striderna där, vilket den enormt stora krigskyrkogården här i Manila kan bekräfta.

Det Filippinska landskapet växlar från slättland med bördiga risfält till väldiga bergskedjor med toppar på nära tre tusen meter. I den så kallade Bergsprovinsen ("The Mountain Province") hittar vi landets högst belägna stad, Baguic City, som ligger inte mindre än 1500 meter över havet. Där växer tallskogen och temperaturen är så låg att även vi nordbor tar på oss kavajen när det lider mot kvällen. Fortsätter vi längre upp mot norr kommer vi till de beryktade ris-terasserna vilka byggdes för cirka 3000 år sedan av den tidens primitiva tekniker. Dessa terasser anses av många vara lika märkliga som de Egyptiska Pyramiderna och andra världsunder. Enda skillnaden är att ris-terasserna fortfarande brukas, vilket ger dem en ännu mera framstående ställning.

Inte långt från Manila finner vi Taal-vulkanen, som under det sista året har varit verksam under mer än tio månader. Under sitt första utbrott i slutet av 1965 dödades flera hundra människor, som bodde på själva vulkanön och vid sjöns stränder. På ön Luzon finns ytterligare en verksam vulkan vilken sägs ha världens mest perfekta kon. Denna vulkan har under årens lopp ödelagt många byar längs dess sluttningar.

Under sjuttonhundratalet uppförde spanjorerna den första delen av Manila. Denna med murar omgivna stad var en fästning och kallades "Intra Murox". Murarna inhägnade cirka två kvadratkilometer och var från dess byggnad tills spanjorerna lämnade landet deras högkvarter och Filippinernas centrala punkt. Under kriget hade även japanerna sitt högkvarter inom dessa murar och som då,

tyvärr, blev målet för upprepade flyganfall, som lade denna vackra gamla stad helt i ruiner. Snart är det blott ett museum i den del av staden som kallas Fort Santiago, som kan vittna om dessa märkliga befästningsanläggningar och andra byggnadsverk från den tidigare delen av den Spanska eran.

Jordbruket i landet domineras av tre stora produkter, nämligen kokosnötter, sockerrör och ris. Kokosnötterna utgör huvudnäringen för landets befolkning och stora mängder kopra, kokosolja och fiber exporteras årligen. Socker utgör även en stor exportartikel och då framförallt till USA, som under de senaste åren har förflyttat sina sockerköp från Cuba till bland annat Filippinerna. Ris, som utgör huvudfödan för landets befolkning, måste tyvärr till stora delar importeras eftersom den inhemska produktionen inte längre räcker till för att mätta den stora befolkningen i landet.

Krafttag måste tas för att öka risproduktionen för att den skall kunna hålla takten med den stora årliga befolkningsökningen, vilken håller sig till omkring en miljon människor och därmed är en av de största i världen.

Som avslutning på denna artikel skall jag nämna lite om de klimatiska förhållandena här. Det är i stort sett tropisk väderlek med monsun-regn som följer tyfonerna, där vindhastigheten många gånger når hundra kilometer eller mer. Vintersäsongen sträcker sig från november till mars då vi har en behaglig svensk högsommarvärme med svala kvällar, men utan regn. I april stiger temperaturen och kvicksilvret når cirka 38 grader. Detta är alldeles tillräckligt för att göra det tryckande, enär fuktigheten i regel också är mycket hög, vilket gör värmen mera pressande än i ett torrt klimat. Fram mot augusti månad sätter de verkliga monsun-regnen in och i skrivandets stund så har vi haft sju dagar av ihållande regn, med en nederbördssiffra av cirka 60 mm per dag, vilket gör att allt står under vatten och kostymer och skor sakteligen ändrar sin färg till mögelgrönt.

45-86 Håkansson

PS.

Vi har också fått en liten son, vår första, så nu har familjen blivit riktigt internationell med frun född i Burma och sonen i Filippinerna.

HUMOR?

Den ena storken till den andra:

- Har du sett hur argt somliga människor blänger på oss!

Vårt nya hembiträde är toppen av ärlighet. Det har inte försvunnit ett dammkorn sen hon kom.

Det var kommunalstämma och ordföranden sa:

- Efter herr Karlssons anförande föreslår jag att vi vädrar i tio minuter.

Jag håller på och lär mig jiu-jitsu och är ute för att försöka få lite praktik. Skulle ni kunna tänka er att göra ett närmande?

Vad kan ni mer än stenografera?

-Ville ni något?

En TV-reporter besökte en same långt inne i öde-
marken för att göra ett reportage. Samen, som med
åren begåvats med en ansenlig barnaskara, tillfrå-
gades hur en vardag kunde te sig i hans liv.

- Nå på sommarn fiskar vi och ökar barnaskaran.
- På vintern då?
- Då fiskar vi int.

Chefen har följt sin sekreterare hem och hamnar
så småningom i säng med henne. Allt är mycket
trevligt ända till dess sekreteraren viskar:

- Kyss mig.
- Du är inte klok, jag är ju gift för tusan!

- 2445, 2444, 2443, 2442....

PROPELLERBLADET NR 1

Av en tillfällighet har jag fått läsa det första numret av Propellerbladet, som utkom i Juni 1945. På den tiden drevs tidningen på mer kommersiell basis än nu, och lösnummerpriset var 50 öre. En hel del av vad som där är nedpräntat har aktualitet idag. Detta torde med önskvärd tydlighet framgå av de sporadiska klipp som jag redovisar nedan.

Rektor Ove Ahlgren hade skrivit ett litet förord, där han framhåller tidningens uppgift att befrämja sammanhållningen mellan elever och före detta elever. Han slutar med:

Tidningen som helt och hållet kommer att utarbetas och redigeras av eleverna, gör ej anspråk på allmänhetens gillande. Säkerligen kommer mycket av innehållet att vara obegripligt för en utomstående, och mången satir att gå under humorns täckmantel.

I förhoppning att PROPELLERBLADET skall bliva den sammanhållande länken mellan eleverna önskar jag redaktionen och dess medarbetare lycka och framgång i deras arbete med tidningen.

Under rubriken "I Propellerdraget" redogör ansvarige utgivaren Sigvard Hansson för tidningens födsel. Han uppehåller sig bland annat vid namnfrågan:

En mängd mer eller mindre goda förslag sågo härvid dagens ljus, såsom FFL:s månadsblad, Luft-Posten, Fönster-Posten (red. Carlsson förstås) samt sist men inte minst Kom-Posten. Till sist kom dock herr Rune Lundberg med ett synnerligen bra förslag, som också blev det slutgiltiga namnet, nämligen PROPELLERBLADET. Ett mera karakteristiskt och slående namn kunde väl inte tänkas för en tidning som denna.

Nej, det får vi nog hålla med om. Än i dag är det i yppersta klass jämfört med andra tidningars namn. Heder åt idégivaren Rune Lundberg.

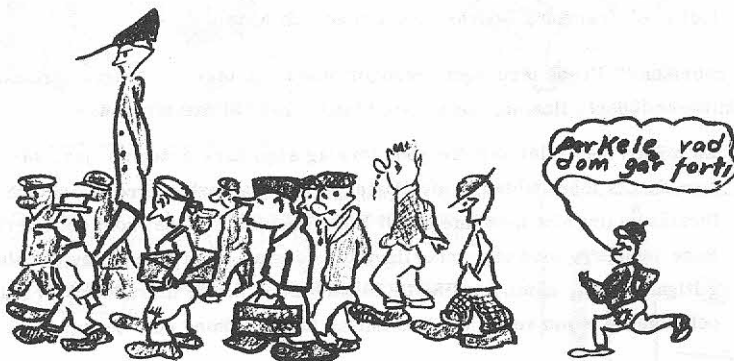
Längre fram i tidningen hittar vi en sida "Dikt och Datt" där den mera poetiskt sinnade läsekretsen skulle få tillfälle att ge luft åt sina slumrande anlag. Ett bidrag från "Cali----". lyder:

Gökarna gala i aderton väder
gäddorna slå ibland vikar och vass
vägglössen trängas i dragsoffans bräder
och solen går upp över Petterssons dass.

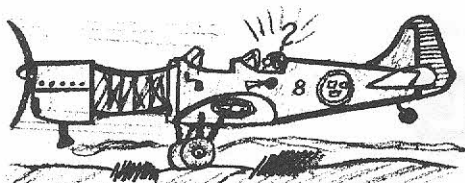
Några ordspråk i "en mera modern och tidsenlig översättning" publiceras. Här är ett urval:

Bättre en femma i handen än tio åt skogen.
Mera gas, sa "Lappen", körde motorcykeln i väggen.
Den som söker han letar.
Hellre giva än taga, sa "Gringo", snodde "Stockas" cykelspänne och gav sig i väg.
I vattnet gå fiskarna.

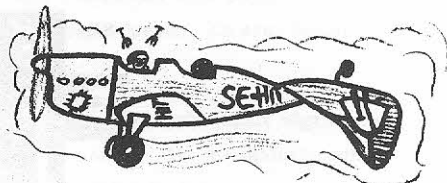
Därmed är tidningens huvudavdelning "Skämt och Oförskämt" nådd. Den domineras av några verkligt klatschiga teckningar av "H-n". Den här -Lärlingarna på väg till skolan - är väl tidlös:

Den här bildserien, betitlad "Försiktighet är en dygd även då man flyger" visar de skojigaste karikatyrer på flygplan som jag sett. Det vore kul om vi i Propellerbladet i framtiden finge se någon teckning då och då av H-n.

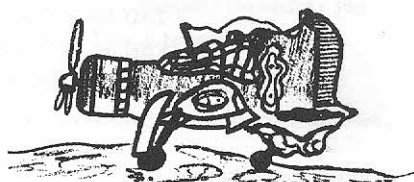
För häftigt gaspådrag i starten

För hastigt utförd roll

För hastig upptagning

För häftig inbromsning

Två sidor "annonser" avslutar tidningen. Den här kunde ha stått i alla nummer från tidningens start:

Ett mindre parti portnycklar passande till huvudingången å Johannisberg utsäljas så långt lagret räcker. Humant pris.

Sv. t. "Nu eller aldrig", D.t.a.

och den här tycker jag speglar den tidens "Mods-problem" rätt bra:

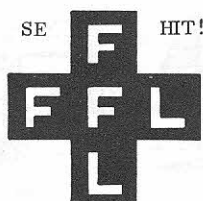
JITTERBUGGARE

önskar brevväxla med trevlig jazzböna för utbyte av tankar om den jättehärliga dansen.

Innehar fullständig utrustning, illröd keps, 48 cm fluga, samt storrutig svir av äkta madapolam. Brevet märkes "Bugga".

Postadr. är Pjatteryd p.r.

Den allra sista annonsen är lite "porrbetonad" mätt med dåtidens mått, och den får stå som avslutning på det här lilla hopklippet:

TAG INGA ONÖDIGA RISKER
Förlora ej kontakten med FFL
efter elevtidens utgång.

Prenumerera i tid på
PROPELLERBLADET

5524 Valle

Medel mot snarkning

Är Du gift med en FFV:are som snarkar? (Ja, det är män som snarkar mest.) Då ska Du bädda om honom med sandsäckar i sängen så att han ligger stilla på sidan och inte vänder sig i snarkläge på ryggen, råder professor Konrad Fleischer från Hamburg.

Vägrar han att sova med sandsäckar kan professorn stå till tjänst med katapultliknande anordning av gummiband, som drar ut underkäken och hindrar tungan från att sjunka bakåt mot strupen. Snarkning uppstår nämligen när tungan drar sig nedåt strupen, om ni inte visste det förut.

Professorn garanterar att hans katapult är absolut snarksäker, men han förmodar att den ändå inte kommer att slå igenom som folkartikel. Han vill inte påstå att den är särskilt bekväm.

En tredje utväg finns också. Man griper den snarkandes tunga och drar den framåt munnen samt håller den fast där. Denna teknik kallar medicinen för Essmarchs handgrepp.

FÖRÄLDRAKONTAKT

Den naturliga kontakten mellan FFV och elevernas föräldrar borde givetvis vara brevskrivning söner och föräldrar emellan. Men i den ålder som pojkarna är, kan det emellertid ibland vara si och så med korrespondensen. En sann historia ur elevhemslivet kanske kan belysa detta.

Vi hade kommit ett stycke in i november, så höstterminen hade pågått några månader, när det kom ett telefonsamtal från Harlösa i Skåne. På den dialekt, som denna landsända är känd för, talade en trygg fadersröst i luren:

- Jag skickade min påg till Västerås i början av augusti. Nu undrar jag om han kommit fram ännu? Vi har inte hört ett ljud ifrån honom sedan dess.

Dessbättre kunde vi meddela att sonen verkligen kommit fram och nu befann sig i högönsklig välmåga på Johannesberg, där alla nybörjare bodde på den tiden.

Idén att inbjuda föräldrarna till en informationsträff, då de skulle få en helhetsbild av hur skolan och elevhemmen fungerade, kläcktes av sekreterare Erik Tunås. Det föreföll vara en djärv tanke. Men även om många föräldrar bodde långt borta, så kunde det inte skada med att göra ett försök. Det var år 1950 som den första föräldraträffen ägde rum ett lördags-söndagsdygn i början av september. Tillslutningen blev över förväntan god, föräldrar och anhöriga kom

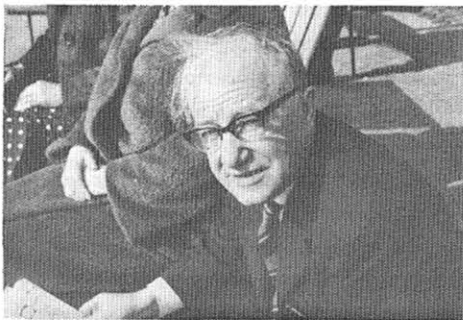
långväga ifrån. Man hade sparat både semesterdagar och pengar för att kunna komma till Västerås de dagarna och få en uppfattning om i vilken miljö pojkarna vistades, hur de hade det i arbetet på skolan och under fritiden i elevhemmen. År efter år fortsatte dessa träffar tills årskull 1956 myllrade in på Lövudden-Johannesberg. De var 75 st och det blev för många föräldrapar att ta emot. Detta år gjordes uppehåll, men 1957 var vi igång igen, fastän i begränsad skala. Tidigare hade både ettornas och tvåornas föräldrar inbjudits, nu blev det bara ettornas som fick komma. Det blev "fullt hus" i alla

Fotboll 1952.
Domaren 5126 Per Svedberg
och föräldracentern tycks
ha tappat intresset för
bollen.

fall, så många vi kunde ta emot. Kostnaderna för föräldrarna var inte så stora i detta sammanhang. De första åren bjöds deltagarna på logi, lördagens middag och kaffeservering. Övriga måltider betalades med: söndagsfrukost 75 öre, lunch 1:10 och söndagsmiddagen betingade ett pris av 1:45.

Programmet har genom åren hållit sig ganska likt det ursprungliga. Lördagskvällen börjar med gemensam middag, då rektor Ove Ahlgren hälsar gästerna välkomna och ger orienterande upplysningar om skolarbetets uppläggning. Efter middagen får pojkarna sitt tillfälle. Då framför de ett program med musik, sketcher och upptåg. Skämtsamma gliringar om förhållanden på skola och elevhem, om lärare och elevhemspersonal m.m. saknas i regel inte. Under årens lopp har dessa kvällar framförts en hel del roligheter. De som var med 1953 glömmar kanske inte "Fostringsman Nilssons" pedagogiska och psykologiska synpunkter på "barnauppföstran". Det var 5217 Nilsson utklädd till en äldre, vederhäftig professor, som övertygande talade om riskerna av att aga de unga och samtidigt demonstrerade användandet av gångna tiders redskap i uppföstrans tjänst såsom mattpiskare, hårborstar och annat avskräckande. (Det föredraget hölls också på föräldraträffen år 1959).

Werner Larsson har deltagit i alla föräldraträffarna och gjort en fin och upp-piggande insats. Inga "döda" punkter i programmet när Werner är med!

En annan uppskattad programpunkt, som många med glädje minns, var "föryngringsmaskinen" då äldre personer fick gå in i en "maskin", som rasslade och gick en stund, varefter ungdomar i sina bästa år kom ut i stället för åldringarna. Allt gick bra ända tills maskinskötaren glömde sig så att maskinen gick för länge och föryngrade och föryngrade ända tills det bara blev ett späd barn av den äldre gentleman, som gått in i maskinen.

Lördagssamvaron brukar sedan avslutas med kaffe och tårta.

Föräldrträffarnas tyngdpunkt har givetvis varit söndagens besök på skolan, där gästerna fått se sina söner i full verksamhet vid arbetsbänkar och maskiner, samt informationsstunden på Lövudden, då rektor och lärare redogjort för utbildningens uppläggning. Frågor och samtal har sedan kompletterat helhetsbilden.

Alla 16 föräldrträffarna har Werner Larsson från Arboga varit en glädjespridare av stora mått. Han har lett allsång och piggat upp samvaron, fyllt ut döda punkter under måltiderna och i största allmänhet spritt trevnad omkring sig. Denna insats har värderats ofantligt av såväl deltagare som arrangörer.

Vi har tyckt oss förstå att dessa föräldrträffar haft en uppgift att fylla. Flera föräldrapar, som haft mer än en son som elev, har kommit igen och deltagit i flera träffar. Rekordet torde innehåsa av familjen Tellström på Gotland, som varit med fem gånger. Då de två äldsta pojkarna var elever på skolan hade man tillfälle deltaga i två träffar per pojke. Ock då den tredje sonen blev antagen kom man också på hans årskulls föräldrträff.

Vi hoppas kunna fortsätta ännu många år.

David Molin

Mitt namn är Prick och jag jobbar över. Varför rider inte Ulf när Alfred? På månen finns det inga parkeringsplatser, men det finns det inte på jorden heller så någon större skillnad är det egentligen inte. Varför får jag inte simma till Amerika när Onkel Sam? Efter valet i Frankrike stod de Gaulle där med lång näsa. Mitt namn är Ronson - see you lighter. Badkaret uppfanns 1850 och telefonen 1876. 1850 skulle man således kunnat bada i 26 år utan att störas av telefonen.

Lennart Pettersson

30.1.1929 27.10.1966

FFV-kamraterna i årskullen "44", men också många fler i FFV och KFUM, vilka som kamrater, lärare, ledare lärde känna Lennart, har fått ett sorgebud, som väcker vemod och varmt deltagande med hans närmaste; maka, två barn och åldrig mor.

Efter en svår sjukdom avled han den 27 oktober 1966.

Lennart Pettersson hörde till de människor som tankarna då och då omsluter. Vi minns honom som en god och glad, livsbejakande men också stilla och försynt vän. Hans trofasta handslag och vänliga väsen gjorde intryck, skapade en känsla av samhörighet och förtroende. "Kickan" blev ofta nämnd och efterfrågad när kamrater träffades. Utan att vilja det så var han ändå en medelpunkt i vänkretsen.

I sorgen över en bortgångna vän lever dock tacksamheten över vad han gav genom sin vänskap.

Vid jordfästningen som ägde rum i Motala den 3 nov bringade sekreteraren Wallentin Hofstedt, Malmslätt en sista hälsning från Kamratföreningen samt nedlade en krans.

Erik Tunås

För ett tag sedan anlände ett brev från "Volvo-Gunnar" där han var ledsen över att Kamratträffen går av stapeln i maj. Han slutar sitt brev med:

Akropolis-Rallyt i Grekland brukar vara aktuellt under tiden 15-25 maj, och det betyder att vi större delen av maj befinner oss utomlands. Just nu gör vi ett uppehåll i vårt tävlingsdeltagande, och om detta håller i sig in på nästa år, finns det möjlighet att vi är lediga under den aktuella tiden. I så fall kommer jag att infinna mig på Kamratträffen. Det skulle vara "jättekul" att få träffa gänget och återuppleva gamla minnen.

Jag ber Dig hälsa alla bekanta och lovar höra av mig så snart jag vet definitivt besked om vårt tävlingsdeltagande nästa år.

Bästa hälsningar

4318 Gunnar Andersson

"Underliga äro Herrens vägar". Det kända talesättet gäller inte minst FFV-are, av vilka en hel del valt att gå en helt annan väg än den som skolan anvisade.

Ett exempel på detta är 94 Asplund, som i många år med framgång tjänat fru Thalia. Han har lovat att försöka hjälpa oss med underhållningen på jubileumsträffen, och i sitt brev skriver han bl a:

"Jag önskar därför genom den annons, som Yngvesson nämnde i brevet, anmäla min närvaro och vore tacksam om Ni i den ville vädja till klasskamraterna att göra detsamma - fr o m 81 Adolfsson t o m 100 Wuopio".

Det är härmed verkställt.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FF gratulerar	1
En hälsning från KFUM	2
Återblick	3
Viktigt meddelande	7
En titt i gamla protokoll	8
Filippinerna.....	13
Humor	18
Glimtar ur PB nr 1	19
Föräldrakontakt	23
Ett par brev	27

God Jul
och
Gott Nytt År

25

år

**Väl mött till Jubileum
den 21 maj 1967
på Lövudden**